

V Bruseli 18. mája 2018
(OR. en)

9054/18

**Medziinštitucionálny spis:
2017/0312 (NLE)**

**RECH 187
COMPET 320
ATO 29**

POZNÁMKA

Od: Výbor stálych predstaviteľov (časť I)
Komu: Rada

Č. predch. dok.: 8695/18 RECH 170 COMPET 283 ATO 25 + REV 1 + ADD 1 + ADD 2

Predmet: Návrh NARIADENIA RADY o výskumnom a vzdelávacom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (2019 – 2020), ktorý dopĺňa Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu
– *všeobecné smerovanie*

---

1. Dňa 1. decembra 2017 predložila Komisia Rade návrh nariadenia Rady o výskumnom a vzdelávacom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (2019 – 2020), ktorý dopĺňa Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu¹.

---

¹ 15387/17 + ADD1.

2. Zmluva o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Euratom) obmedzuje obdobie trvania výskumných programov a programov odbornej prípravy v oblasti jadrového výskumu na najviac päť rokov². Nariadenie Rady (Euratom) č. 1314/2013 o výskumnom a vzdelávacom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (2014 – 2018), ktorý prispieva k rámcovému programu v oblasti výskumu a inovácií Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu³, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou programu Horizont 2020, preto stratí účinnosť koncom roka 2018, zatiaľ čo iné časti programu Horizont 2020, založené na relevantných ustanoveniach Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), zostanú v platnosti do konca roka 2020. Cieľom tohto návrhu je zabezpečiť pokračovanie programu v období 2019 – 2020.
3. Výbor stálych predstaviteľov rozhodol 10. januára 2018 o tom, že sa v súvislosti s návrhom uskutoční nepovinná konzultácia s Európskym parlamentom a Európskym hospodárskym a sociálnym výborom.
4. Spoločná pracovná skupina pre výskum a jadrové otázky návrh skúmala na viacerých zasadnutiach, vykonala v návrhu Komisie viaceré zmeny a dosiahla o návrhu znenia dohodu v zásade. Výbor stálych predstaviteľov dohodu potvrdil na svojom zasadnutí 16. mája 2018. Vyhlásenia delegácií vydané s ohľadom na zasadnutie Rady sa uvádzajú v dodatkoch k tejto poznámke.
5. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Rada vyzýva, aby potvrdila dohodu o znení uvedenom v prílohe k tejto poznámke s cieľom dosiahnuť všeobecné smerovanie na zasadnutí 28. – 29. mája 2018.

---

² Zmluva o Euratome, článok 7.

³ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 948.

Návrh

NARIADENIE RADY

**o výskumnom a vzdelávacom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu
(2019 – 2020), ktorý dopĺňa Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä na jej článok 7 prvý odsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie predložený po porade s Vedeckým a technickým výborom,

keďže:

- (1) jedným z cieľov Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ďalej len „Spoločenstvo“) je prispievať k zvyšovaniu životnej úrovne v členských štátoch, okrem iného podporou a uľahčovaním jadrového výskumu v členských štátoch a doplnením tohto výskumu programom Spoločenstva v oblasti výskumu a odborného vzdelávania.

- (2) Jadrovým výskumom sa môže prispieť k sociálnej a hospodárskej prosperite a environmentálnej udržateľnosti, a to zvyšovaním jadrovej bezpečnosti, zlepšením fyzickej ochrany jadrových materiálov a jadrových zariadení a zvyšovaním ochrany pred žiarením. Rovnako dôležitý je potenciálny prínos jadrového výskumu k bezpečnej a efektívnej dlhodobej dekarbonizácii energetického systému.
- (3) V priebežnom hodnotení výskumného a vzdelávacieho programu Spoločenstva na obdobie 2014 – 2018, ktorý bol zriadený nariadením Rady (Euratom) č. 1314/2013¹ (ďalej len „program na obdobie 2014 – 2018“), sa konštatovalo, že tento program je dôležitý a naďalej pomáha riešiť výzvy v oblasti jadrovej bezpečnosti, fyzickej ochrany jadrových materiálov a jadrových zariadení a bezpečnostných záruk, nakladania s rádioaktívnym odpadom, ochrany pred žiarením a energie jadrovej syntézy.
- (4) Na zabezpečenie kontinuity jadrového výskumu na úrovni Spoločenstva je potrebné zriadiť výskumný a vzdelávací program Spoločenstva na obdobie od 1. januára 2019 do 31. decembra 2020 (ďalej len „program Euratomu“). Tento program by mal mať rovnaké ciele ako program 2014 – 2018, mal by podporovať rovnaké činnosti a používať rovnaký spôsob vykonávania, ktorý sa preukázal byť účinným a vhodným na plnenie cieľov programu.
- (5) Podporou jadrového výskumu prispeje program Euratomu k dosiahnutiu cieľov rámcového programu pre výskum a inovácie Horizont 2020 (ďalej len „rámcový program Horizont 2020“), ustanoveného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013,² a uľahčí vykonávanie stratégie Európa 2020, ako aj budovanie a fungovanie Európskeho výskumného priestoru.

---

¹ Nariadenie Rady (Euratom) č. 1314/2013 zo 16. decembra 2013, o výskumnom a vzdelávacom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (2014 – 2018), ktorý prispieva k rámcovému programu v oblasti výskumu a inovácií Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 948).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje program Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (2014 – 2020) a zrušuje rozhodnutie č. 1982/2006/ES (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 104).

- (6) Bez ohľadu na možný vplyv jadrovej energie na dodávky energie a hospodársky rozvoj, vážne jadrové havárie môžu ohroziť ľudské zdravie. V rámci programu Euratomu by sa preto mala čo najväčšia pozornosť venovať jadrovej bezpečnosti, prípadne bezpečnostným aspektom, ktorými sa zaoberá Spoločné výskumné centrum (JRC).
- (7) Európsky strategický plán pre energetické technológie (ďalej len „plán SET“), stanovený v záveroch zasadnutia Rady z 28. februára 2008 v Bruseli, urýchľuje rozvoj portfólia nízkouhlíkových technológií. Európska rada sa na zasadnutí 4. februára 2011 dohodla, že Únia a jej členské štáty budú presadzovať investície do obnoviteľných zdrojov a bezpečných a udržateľných nízkouhlíkových technológií a zamerajú sa na realizáciu technologických priorít stanovených v pláne SET. Každý členský štát má naďalej možnosť vybrať si typ technológií, ktoré bude podporovať.
- (8) Keďže všetky členské štáty majú jadrové zariadenia alebo využívajú rádioaktívne materiály, najmä na lekárske účely, Rada vo svojich záveroch zo zasadnutia v Bruseli z 1. a 2. decembra 2008 uznala pretrvávajúcu potrebu získavania zručností v oblasti jadrovej energie, najmä prostredníctvom vhodného vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré sú prepojené s výskumom a koordinované na úrovni Spoločenstva.
- (9) Aj keď o využívaní alebo nevyužívaní jadrovej energie rozhoduje každý členský štát samostatne, uznáva sa tiež, že jadrová energia zohráva v rôznych členských štátoch rôzne úlohy.
- (10) Podpísaním Dohody o založení Medzinárodnej organizácie ITER pre energiu jadrovej syntézy pre spoločnú implementáciu projektu ITER³ sa Spoločenstvo zaviazalo k účasti na výstavbe projektu ITER a k jeho využívaniu v budúcnosti. Príspevok Spoločenstva sa riadi prostredníctvom Európskeho spoločného podniku pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy (ďalej len „spoločný podnik pre jadrovú syntézu“), ktorý sa zriadil rozhodnutím Rady 2007/198/Euratom⁴.

---

³ Ú. v. EÚ L 358, 16.12.2006, s. 62.

⁴ Rozhodnutie Rady 2007/198/Euratom z 27. marca 2007, ktorým sa zriaďuje Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy a ktorým sa mu udeľujú výhody (Ú. v. EÚ L 90, 30.3.2007, s. 58).

- (11) Na to, aby sa jadrová syntéza stala dôveryhodnou možnosťou komerčnej výroby energie, sa musí najskôr úspešne a včas vybudovať reaktor ITER a spustiť jeho prevádzka. Následne je potrebné vytvoriť ambiciózne, no zároveň uskutočniteľný plán pre výrobu elektriny do roku 2050. Na dosiahnutie týchto cieľov je potrebné, aby sa európsky program jadrovej syntézy orientoval na spoločný program činností zameraných na vykonávanie tohto plánu. V záujme úspešného výsledku prebiehajúcich výskumných činností v oblasti jadrovej syntézy a zabezpečenia dlhodobého záväzku zainteresovaných strán a ich vzájomnej spolupráce je potrebné zabezpečiť pokračovanie podpory zo strany Spoločenstva. Väčší dôraz by sa mal klásť najmä na činnosti na podporu reaktora ITER, ale aj na vývoj smerom k demonštračnému reaktoru, a to vrátane prípadnej väčšej angažovanosti súkromného sektora. Túto racionalizáciu a preorientovanie by sa malo vykonať tak, aby sa nenarušilo vedúce postavenie Európy v rámci vedeckej komunity venujúcej sa jadrovej syntéze.
- (12) JRC by malo naďalej poskytovať nezávislú vedeckú a technologickú podporu orientovanú na zákazníka, pokiaľ ide o vytváranie, rozvíjanie, vykonávanie a monitorovanie politík Spoločenstva, najmä v oblasti výskumu a odbornej prípravy týkajúcich sa jadrovej bezpečnosti a fyzickej ochrany. S cieľom optimalizovať ľudské zdroje a zabezpečiť, aby sa výskum v Únii nezdojoval, by sa všetky nové činnosti JRC mali analyzovať, aby sa overil ich súlad s existujúcimi činnosťami v členských štátoch. Bezpečnostné aspekty rámcového programu Horizont 2020 by sa mali obmedziť len na priame opatrenia JRC.
- (13) JRC by malo pokračovať vo vytváraní dodatočných zdrojov prostredníctvom konkurencieschopných aktivít vrátane účasti na nepriamych opatreniach programu Euratomu, práce tretích strán a v menšej miere využívania duševného vlastníctva.

- (14) Úlohou Únie je vytvoriť – v záujme všetkých jej členských štátov – rámec na podporu spoločného špičkového výskumu, získavania a zachovávanía poznatkov v oblasti technológií jadrového štiepenia, s osobitným dôrazom na bezpečnosť, fyzickú ochranu, ochranu pred žiarením a nešírenie zbraní. To si vyžaduje nezávislé vedecké dôkazy, ku ktorým môže JRC poskytnúť kľúčový príspevok. Táto skutočnosť sa uznala v oznámení Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov zo 6. októbra 2010 s názvom „Hlavná iniciatíva stratégie Európa 2020: Únia inovácií“, v ktorom Komisia uviedla svoj úmysel posilniť získavanie vedeckých dôkazov slúžiacich na tvorbu politík prostredníctvom centra JRC. JRC navrhuje reagovať na túto výzvu zameraním svojho výskumu v oblasti jadrovej bezpečnosti a fyzickej ochrany na politické priority Únie.
- (15) S cieľom prehĺbiť vzťah medzi vedou a spoločnosťou a posilniť dôveru verejnosti vo vedu by mal program Euratomu presadzovať informované zapájanie občanov a občianskej spoločnosti do záležitostí výskumu a inovácie podporovaním vzdelávania v oblasti vedy, lepším sprístupňovaním vedeckých poznatkov, tvorbou príslušných programov v oblasti výskumu a inovácie, ktoré reagujú na obavy a očakávania občanov a občianskej spoločnosti, a uľahčovaním ich účasti na činnostiach programu Euratomu.
- (16) Vykonávaním programu Euratomu by sa malo reagovať na vyvíjajúce sa príležitosti a potreby v oblasti vedy a techniky, priemyslu, politik a spoločnosti. Programy by sa teda mali vypracúvať v úzkom kontakte so zainteresovanými stranami zo všetkých dotknutých sektorov a mali by byť dostatočne pružné, aby mohli obsiahnuť nové vývojové trendy. V priebehu programu Euratomu by sa mohlo vyhľadávať externé poradenstvo, a to aj využitím príslušných štruktúr, ako sú napríklad európske technologické platformy.

- (17) Výsledky diskusií, ktoré sa uskutočnili počas sympózia, ktoré pod názvom „Prínosy a obmedzenia výskumu v oblasti jadrového štiepenia pre nízkouhlíkové hospodárstvo“ pripravil a 26. a 27. februára 2013 v Bruseli zorganizoval spoločne s Komisiou a Európskym hospodárskym a sociálnym výborom medzinárodný panel, okrem iného za účasti expertov z oblasti energetiky, ekonomiky a sociálnych vied, pričom sa uznala potreba pokračovať v jadrovom výskume na európskej úrovni.
- (18) Programom Euratomu by sa malo prispievať k príťažlivosti povolania výskumného pracovníka v Únii. Primeraná pozornosť by sa mala venovať Európskej charte výskumných pracovníkov a Kódexu správania pre nábor výskumných pracovníkov⁵, spolu s ostatnými príslušnými referenčnými rámcami vymedzenými v spojitosti s Európskym výskumným priestorom, pričom je potrebné rešpektovať ich dobrovoľný charakter.
- (19) Činnosti vyvíjané v rámci programu Euratomu by sa mali zameriavať na presadzovanie rovnosti medzi ženami a mužmi v oblasti výskumu a inovácie tak, že sa budú zaoberať predovšetkým prvotnými dôvodmi rodovej nerovnosti, budú naplno využívať potenciál výskumníčov aj výskumníkov a rodový rozmer začlenia do obsahu projektov s cieľom zvýšiť kvalitu výskumu a podnieť inováciu. Činnosti by sa mali zameriavať aj na uplatňovanie zásad týkajúcich sa rovnosti medzi ženami a mužmi, ako sú stanovené v článkoch 2 a 3 Zmluvy o Európskej únii a v článku 8 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).
- (20) Pri výskumných a inovačných činnostiach podporovaných v rámci programu Euratomu by sa mali rešpektovať základné etické zásady. Podľa vhodnosti by sa mali zohľadňovať stanoviská Európskej skupiny pre etiku vo vede a nových technológiách týkajúce sa energetických záležitostí. Pri výskumných činnostiach by sa mal zohľadňovať aj článok 13 ZFEÚ a malo by sa obmedziť využívanie zvierat vo výskume a pri testovaní, pričom konečným cieľom je využívanie zvierat nahradiť. Všetky činnosti by sa mali vykonávať spôsobom garantujúcim vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia.

---

⁵ Odporúčanie Komisie z 11. marca 2005 týkajúce sa Európskej charty výskumných pracovníkov a Kódexu správania pre nábor výskumných pracovníkov (Ú. v. EÚ L 75, 22.3.2005, s. 67).

- (21) Väčší vplyv by sa mal dosiahnuť aj kombinovaním finančných prostriedkov programu Euratomu a súkromného sektora v rámci verejno-súkromných partnerstiev v kľúčových oblastiach, kde by výskum a inovácia mohli prispieť k širším cieľom Únie v oblasti konkurencieschopnosti. Osobitná pozornosť by sa mala venovať zapojeniu malých a stredných podnikov.
- (22) Programom Euratomu by sa mala podporovať spolupráca s tretími krajinami, predovšetkým v oblasti bezpečnosti, založená na spoločných záujmoch a vzájomnom prospechu, a to najmä s cieľom podporiť ďalšie zvyšovanie jadrovej bezpečnosti.
- (23) V záujme udržania rovnakých podmienok pre všetky podniky, ktoré aktívne pôsobia na vnútornom trhu, by sa financovanie poskytované programom Euratomu malo riadiť pravidlami štátnej pomoci, aby sa zabezpečila efektívnosť verejných výdavkov a zabránilo sa narušeniam trhu, akým je napr. vytesnenie súkromného financovania, vytváranie neefektívnych trhových štruktúr alebo zachovávanie neefektívnych firiem.
- (24) Európska rada vo svojich záveroch zo 4. februára 2011 uznala potrebu nového prístupu ku kontrole a riadeniu rizika v rámci financovania výskumu Únie a vyzvala k novej rovnováhe, pokiaľ ide o vzťah medzi dôverou a kontrolou a medzi podstupovaním rizika a vyhýbaním sa riziku. Európsky parlament vo svojom uznesení z 11. novembra 2010 o zjednodušení realizácie rámcových programov pre výskum⁶ vyzval na pragmatický posun smerom k administratívne a finančnému zjednodušeniu a uvádza v ňom, že riadenie financovania výskumu Únie by malo viac vychádzať z prístupu založeného na dôvere a malo by vo väčšej miere tolerovať riziko vo vzťahu k účastníkom.
- (25) Finančné záujmy Únie by sa mali počas celého výdavkového cyklu chrániť pomocou primeraných opatrení vrátane prevencie, odhaľovania a vyšetrovania nezrovnalostí, vymáhania stratených, neoprávnené vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a prípadne aj ukladania pokút. Revíziou stratégie kontroly, v rámci ktorej sa zameranie presunie z minimalizácie chybovosti na kontrolu na základe rizika a odhaľovanie podvodov, by sa malo znížiť zaťaženie účastníkov kontrolami.

---

⁶ Ú. v. EÚ C 74E, 13.3.2012, s. 34.

- (26) Je dôležité zabezpečiť riadne finančné hospodárenie v rámci programu Euratomu a jeho vykonávanie čo najúčinnnejším a používateľsky najprístupnejším spôsobom a zároveň zaručiť právnu istotu a jeho prístupnosť pre všetkých účastníkov. Je potrebné zabezpečiť súlad s príslušnými ustanoveniami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“)⁷ a s požiadavkami na zjednodušenie a lepšiu právnu reguláciu.
- (27) S cieľom zabezpečiť čo najúčinnnejšie vykonávanie, jednoduchý prístup pre všetkých účastníkov prostredníctvom zjednodušených postupov a konzistentný, komplexný a transparentný rámec pre účastníkov by účasť na programe Euratomu a šírenie výsledkov výskumu mali podliehať pravidlám uplatniteľným na rámcový program Horizont 2020, ktoré sú stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013, s určitými úpravami alebo výnimkami.
- (28) Aby sa umožnilo čo najefektívnejšie využívanie dlhových a kapitálových finančných nástrojov zriadených v rámci rámcového programu Horizont 2020 a zároveň zachovala jedinečná povaha činností programu Euratomu a úplne využíval dostupný rozpočet, splátky vyplývajúce z akýchkoľvek týchto finančných nástrojov z dôvodu nevyužitia prostriedkov sprístupnených v rámci programu Euratomu alebo programu na obdobie 2014 – 2018 by mali priamo prispievať na program Euratomu.
- (29) Je dôležité pokračovať v uľahčovaní využívania duševného vlastníctva vytvoreného účastníkmi a zároveň chrániť oprávnené záujmy ostatných účastníkov a Spoločenstva v súlade s kapitolou 2 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ďalej len „zmluva“).

---

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1).

- (30) Ukázalo sa, že účastnícke záručné fondy spravované Komisiou a zriadené podľa nariadenia Rady (Euratom) č. 1908/2006⁸ a nariadenia Rady (Euratom) č. 139/2012⁹ sú dôležitým ochranným mechanizmom, ktorý zmierňuje riziká spojené so splatnými sumami, ktoré neuhradili neplatiaci účastníci. Účastnícky záručný fond zriadený podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1290/2013¹⁰ by sa mal vzťahovať aj na opatrenia v rámci tohto nariadenia.
- (31) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania nepriamych opatrení programu Euratomu by sa na Komisiu mali preniesť vykonávacie právomoci týkajúce sa prijímania pracovných programov a rozhodnutí o schválení financovania nepriamych opatrení. Uvedené vykonávacie právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011¹¹.
- (32) Dosiachnutie cieľov programu Euratomu v príslušných oblastiach je podmienené podporou prierezových činností, jednak v rámci programu Euratomu, ako aj spoločne s činnosťami rámcového programu Horizont 2020.

---

⁸ Nariadenie Rady (Euratom) č. 1908/2006 z 19. decembra 2006, ktorým sa ustanovujú pravidlá účasti podnikov, výskumných centier a univerzít na činnosti v rámci siedmeho rámcového programu Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu a šírenia výsledkov výskumu (2007 – 2011) (Ú. v. EÚ L 400, 30.12.2006, s. 1).

⁹ Nariadenie Rady (Euratom) č. 139/2012 z 19. decembra 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá pre účasť podnikov, výskumných centier a univerzít na nepriamych akciách rámcového programu Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu a pre šírenie výsledkov výskumu (2012 – 2013) (Ú. v. EÚ L 47, 18.2.2012, s. 1).

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1290/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá účasti na programe Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (2014 – 2020) a pravidlá jeho šírenia, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1906/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 81).

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (33) V záujme účinného riadenia výkonnosti, vrátane hodnotenia a monitorovania, je potrebné vyvinúť osobitné ukazovatele výkonnosti, ktoré možno merať v priebehu času, sú realistické, odzrkadľujú logiku zásahu a vyhovujú príslušnej hierarchii cieľov a činností. Mali by sa zaviesť vhodné mechanizmy koordinácie medzi vykonávaním a monitorovaním programu Euratomu na jednej strane a monitorovaním pokroku, dosiahnutých výsledkov a fungovania Európskeho výskumného priestoru na strane druhej.
- (34) Vedecký a technický obsah priamych opatrení centra JRC sa konzultoval s radou guvernérov JRC zriadenou rozhodnutím Komisie 96/282/Euratom¹².
- (35) Z dôvodov právnej istoty by sa nariadenie Rady (Euratom) č. 1314/2013 malo zrušiť.
- (36) Dobrovoľne sa vyžiadali stanoviská Európskeho parlamentu a Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹³,

---

¹² Rozhodnutie Komisie 96/282/Euratom z 10. apríla 1996 o reorganizácii Spoločného výskumného centra (Ú. v. ES L 107, 30.4.1996, s. 12).

¹³ Ú. v. EÚ C , s. .

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

HLAVA I
ZRIADENIE

Článok 1
Zriadenie

Týmto nariadením sa zriaďuje výskumný a vzdelávací program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu na obdobie od 1. januára 2019 do 31. decembra 2020 (ďalej len „program Euratomu“), v ktorom sa ustanovujú pravidlá účasti vrátane účasti na programoch orgánov financovania, ktoré spravujú finančné prostriedky poskytnuté v súlade s týmto nariadením, a na činnostiach, ktoré sa vykonávajú spoločne podľa tohto nariadenia a v rámci rámcového programu Horizont 2020 pre výskum a inovácie (ďalej len „rámcový program Horizont 2020“) zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013.

Článok 2
Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „činnosti v oblasti výskumu a inovácie“ je celé spektrum činností v oblasti výskumu, technologického rozvoja, demonštrácie a inovácie vrátane presadzovania spolupráce s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami, šírenia a optimalizácie výsledkov a stimulácie vzdelávania a mobility výskumných pracovníkov v Európskom spoločenstve pre atómovú energiu (ďalej len „Spoločenstvo“);
- b) „priame opatrenia“ sú výskumné a inovačné činnosti, ktoré vykonáva Komisia prostredníctvom svojho Spoločného výskumného centra (JRC);
- c) „nepriame opatrenia“ sú výskumné a inovačné činnosti, na ktoré Únia alebo Spoločenstvo (ďalej len „Únia“) poskytujú finančnú podporu a ktoré vykonávajú účastníci;

- d) „verejno-súkromné partnerstvo“ je partnerstvo, v ktorom sa partneri zo súkromného sektora, Spoločenstvo a prípadne iní partneri, ako sú napr. subjekty verejného sektora, zaviazujú spoločne podporovať vývoj a vykonávanie výskumného a inovačného programu alebo činností;
- e) „verejno-verejné partnerstvo“ je partnerstvo, v rámci ktorého sa subjekty verejného sektora alebo subjekty s funkciami verejnej služby na miestnej, regionálnej, celoštátnej alebo medzinárodnej úrovni zaviazujú spolu so Spoločenstvom podporovať vývoj a vykonávanie výskumného a inovačného programu alebo činností.

Článok 3 Ciele

1. Celkovým cieľom programu Euratomu je realizácia jadrového výskumu a odborného vzdelávania s dôrazom na trvalé zvyšovanie jadrovej bezpečnosti, zlepšovanie fyzickej ochrany jadrových materiálov a jadrových zariadení a zvyšovanie ochrany pred žiarením, a najmä možný príspevok k bezpečnej a efektívnej dlhodobej dekarbonizácii energetického systému. Tento celkový cieľ sa dosahuje vykonávaním činností uvedených v prílohe I vo forme priamych a nepriamych opatrení, ktoré sledujú konkrétne ciele stanovené v odsekoch 2 a 3 tohto článku.
2. Nepriamymi opatreniami programu Euratomu sa sledujú tieto konkrétne ciele:
  - a) podporovať bezpečnosť jadrových systémov;
  - b) prispievať k rozvoju bezpečných dlhodobých riešení nakladania s konečným jadrovým odpadom vrátane konečného geologického ukladania, ako aj delenia a transmutácie;
  - c) podporovať rozvoj a udržateľnosť odborných znalostí a excelentnosti v oblasti jadrovej energie v Únii;

- d) podporovať ochranu pred žiarením a rozvoj lekárskeho využívania žiarenia, a to okrem iného aj pokiaľ ide o bezpečné a zabezpečené dodávky a využívanie rádioizotopov;
- e) smerovať k demonštrácii využiteľnosti jadrovej syntézy ako zdroja energie prostredníctvom existujúcich a budúcich zariadení jadrovej syntézy;
- f) vytvárať základ pre budúce termojadrové elektrárne vyvíjaním materiálov, technológií a koncepčných návrhov;
- g) podporovať inováciu a konkurencieschopnosť priemyslu;
- h) zabezpečiť dostupnosť a využívanie výskumnej infraštruktúry celoeurópskeho významu.

3. Priamymi opatreniami programu Euratomu sa sledujú tieto konkrétne ciele:

- a) zlepšovať jadrovú bezpečnosť vrátane bezpečnosti jadrových reaktorov a jadrového paliva, nakladania s odpadom vrátane konečného geologického ukladania, ako aj delenia a transmutácie; vyrad'ovania z prevádzky a pripravenosti na núdzové situácie;
- b) zlepšovať jadrovú bezpečnosť vrátane jadrových bezpečnostných záruk, nešírenia zbraní, boja proti nedovolenému obchodovaniu a jadrovej forenznej vedy;
- c) zvyšovať excelentnosť jadrovej vedeckej základne v oblasti normalizácie;
- d) posilňovať riadenie poznatkov, vzdelávanie a odbornú prípravu;
- e) podporovať politiku Únie v oblasti jadrovej bezpečnosti a fyzickej ochrany.

Rada guvernérov centra JRC preskúma každú novú činnosť pridelenú centru JRC, aby overila jej súlad s existujúcimi činnosťami v členských štátoch.

4. Program Euratomu sa vykonáva tak, aby sa zabezpečilo, že podporované priority a činnosti sú relevantné z hľadiska meniacich sa potrieb a zohľadňujú vývoj vo vede, v technológiách, inováciách, tvorbe politík, na trhoch a v spoločnosti, s cieľom optimalizovať ľudské a finančné zdroje a predchádzať zdvojovaniu jadrového výskumu a vývoja v Únii.
5. V rámci konkrétnych cieľov uvedených v odsekoch 2 a 3 sa môžu zohľadňovať nové a nepredvídané potreby, ktoré vzniknú v priebehu obdobia vykonávania programu Horizont 2020. Ak je to riadne odôvodnené, môžu tu patriť reakcie na vznikajúce príležitosti, krízy a hrozby, na potreby súvisiace s vývojom nových politík Únie a na pilotné projekty opatrení, na ktoré sa poskytne podpora v rámci budúcich programov.

Článok 4 **Rozpočet**

1. Finančné krytie na realizáciu programu Euratomu je 770 220 000 EUR. Uvedená suma sa rozdelí takto:
  - a) nepriame opatrenia programu výskumu a vývoja v oblasti jadrovej syntézy:
349 834 000 EUR;
  - b) nepriame opatrenia v oblasti jadrového štiepenia, bezpečnosti a ochrany pred žiarením:
151 579 000 EUR;
  - c) priame opatrenia: 268 807 000 EUR.

Administratívne výdavky Komisie na vykonávanie nepriamych opatrení programu Euratomu predstavujú priemerne najviac 6 % počas trvania programu Euratomu.

2. Z finančného krytia programu Euratomu sa môžu hradit' výdavky na prípravné, monitorovacie, kontrolné, audítorské a hodnotiace činnosti, ktoré sú potrebné na riadenie uvedeného programu a plnenie jeho cieľov, najmä štúdie a stretnutia expertov, pokiaľ súvisia s celkovými cieľmi tohto nariadenia, výdavky súvisiace so sieťami informačných technológií zameranými na spracúvanie a výmenu informácií, ako aj všetky ďalšie výdavky na technickú a administratívnu pomoc, ktoré vzniknú Komisii pri riadení programu Euratomu. Výdavky na priebežné a opakujúce sa opatrenia, ako sú kontrola, audit a IT siete, sa hradia v rámci administratívnych výdavkov Komisie uvedených v odseku 1.
3. Ak je to potrebné a riadne odôvodnené, finančné prostriedky možno zaradiť do rozpočtu aj po roku 2020, aby sa pokryli výdavky na technickú a administratívnu pomoc s cieľom umožniť riadenie opatrení, ktoré nebudú dokončené do 31. decembra 2020.
4. Ak sa priamymi opatreniami prispieva k iniciatívam, ktorých pôvodcami sú subjekty, ktoré Komisia poverila vykonávaním úloh v súlade s článkom 6 ods. 2 a článkom 15, takéto prispievanie sa nepovažuje za súčasť finančného príspevku prideleného na tieto iniciatívy.
5. Rozpočtové záväzky možno rozdeliť do ročných splátok. Komisia každoročne vyčlení ročné splátky so zreteľom na pokrok finančne podporovaných opatrení, odhadované potreby a dostupný rozpočet.

Článok 5
Účasť tretích krajín

1. K programu Euratomu sa môžu pridružiť:
  - a) prístupujúce krajiny, kandidátske krajiny a potenciálni kandidáti v súlade so všeobecnými zásadami a všeobecnými podmienkami účasti týchto krajín na programoch Únie ustanovenými v príslušných rámcových dohodách a rozhodnutiach asociačných rád alebo podobných dohodách;
  - b) členovia Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO) alebo krajiny či územia, na ktoré sa vzťahuje európska susedská politika, ktoré spĺňajú všetky tieto kritériá:
    - i) dostatočné kapacity v oblasti vedy, techniky a inovácie;
    - ii) dobré výsledky účasti na programoch Únie v oblasti výskumu a inovácie;
    - iii) spravodlivé a nestranné zaobchádzanie s právami duševného vlastníctva;
  - c) krajiny alebo územia pridružené k siedmemu rámcovému programu Euratomu alebo výskumnému a vzdelávaciemu programu Euratomu na obdobie 2014 – 2018.
2. Konkrétne podmienky a pravidlá účasti pridružených krajín na programe Euratomu, vrátane finančných príspevkov na základe hrubého domáceho produktu pridruženej krajiny, sa určia v medzinárodných dohodách medzi Úniou a danou pridruženou krajinou.

HLAVA II VYKONÁVANIE

KAPITOLA I

Vykonávanie, riadenie a formy podpory

Článok 6

Riadenie a formy podpory Spoločenstva

1. Program Euratomu sa vykonáva prostredníctvom nepriamych opatrení s využitím jednej alebo viacerých foriem financovania ustanovených v nariadení o rozpočtových pravidlách, predovšetkým grantov, ocenení, obstarávania a finančných nástrojov. Podpora Spoločenstva pozostáva aj z priamych opatrení vo forme výskumných a inovačných činností, ktoré vykonáva JRC.
2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 10 Zmluvy, môže Komisia vykonávanie časti programu Euratomu zveriť financujúcim orgánom uvedeným v článku 58 ods. 1 písm. c) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Komisia môže vykonávanie nepriamych opatrení programu Euratomu zveriť aj orgánom zriadeným podľa rámcového programu Horizont 2020 alebo orgánom, na ktoré sa v tomto rámcovom programe odkazuje.

3. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 12 ods. 3 rozhodnutie o schválení financovania nepriamych opatrení.

Článok 7

Pravidlá účasti a šírenia výsledkov výskumu

1. S výhradou odsekov 2 a 3 tohto článku sa účasť akejkoľvek právnickej osoby na nepriamych opatreniach vykonávaných v rámci programu Euratomu riadi pravidlami ustanovenými v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1290/2013.
2. Na účely programu Euratomu zahŕňajú „pravidlá bezpečnosti“ uvedené v článku 43 ods. 2 prvom pododseku nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 obranné záujmy členských štátov v zmysle článku 24 zmluvy.

Odchyľne od prvého pododseku článku 44 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 môže Komisia alebo financujúci orgán so zreteľom na výsledky, ktoré dosiahli účastníci poberajúci finančný príspevok Spoločenstva, namietat' proti prevodu vlastníctva alebo udeľovaniu výhradných a nevýhradných licencií tretím stranám usídleným v tretej krajine, ktorá nie je pridružená k programu Euratomu, ak sa domnieva, že udelenie licencie alebo prevod vlastníctva nie je v súlade so záujmom rozvoja konkurencieschopnosti hospodárstva Únie alebo je nezlučiteľné s etickými zásadami alebo bezpečnostnými zreteľmi. „Bezpečnostné zretele“ zahŕňajú obranné záujmy členských štátov v zmysle článku 24 zmluvy.

Odchyľne od článku 49 ods. 1 prvého pododseku nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 majú Spoločenstvo a jeho spoločné podniky prístupové práva k výsledkom účastníka, ktorý dostal finančný príspevok Spoločenstva, na účely vývoja, vykonávania a monitorovania politik a programov Spoločenstva alebo záväzkov vyplývajúcich z medzinárodnej spolupráce s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami. Takéto prístupové práva zahŕňajú právo oprávniť tretie strany na použitie výsledkov vo verejnom obstarávaní a právo udeľovať sublicencie, obmedzujú sa na nekomerčné a nekonkurenčné využívanie a udeľujú sa bezodplatne.

3. Účastnícky záručný fond zriadený podľa nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 sa vzťahuje na riziká spojené s nevykonalím súm splatných účastníkmi v rámci opatrení financovaných z grantov Komisie alebo financujúcich subjektov na základe tohto nariadenia.

Článok 8 **Prierezové činnosti**

1. Na účely dosiahnutia cieľov programu Euratomu a riešenia spoločných výziev programu Euratomu a rámcového programu Horizont 2020 môže Únia finančne prispievať na činnosti, ktoré sú prierezom nepriamych opatrení stanovených v prílohe I a/alebo opatrení, ktorými sa vykonáva osobitný program rámcového programu Horizont 2020 zriadený rozhodnutím Rady 2013/743/EÚ¹⁴.
2. Finančné príspevky, ktoré sa uvádzajú v odseku 1 tohto článku, možno kombinovať z finančných príspevkov na nepriame opatrenia ustanovených v článku 4 tohto nariadenia a v článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1291/2013 a poskytovať prostredníctvom jedinej schémy financovania.

Článok 9 **Rodová rovnosť**

V rámci programu Euratomu sa zabezpečuje účinné presadzovanie rodovej rovnosti a rodového rozmeru obsahu výskumu a inovácie.

Článok 10 **Etické zásady**

1. Všetky výskumné a inovačné činnosti vykonávané v rámci programu Euratomu musia byť v súlade s etickými zásadami a príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi, právnymi predpismi Únie a medzinárodnými predpismi vrátane Charty základných práv Európskej únie a Európskeho dohovoru o ľudských právach a jeho dodatkových protokolov.

---

¹⁴ Rozhodnutie Rady 2013/743/EÚ z 3. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (2014 – 2020).

Osobitná pozornosť sa venuje zásade proporcionality, právu na súkromie, právu na ochranu osobných údajov, právu na fyzickú a duševnú nedotknuteľnosť osoby, právu na nediskrimináciu a potrebe zabezpečiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia.

2. Výskumné a inovačné činnosti vykonávané v rámci programu Euratomu sa zameriavajú výlučne na civilné využitie.

Článok 11

Pracovné programy

1. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 12 ods. 3 pracovné programy na vykonávanie nepriamych opatrení. V takýchto pracovných programoch sa umožňuje prístup „zdola nahor“, ktorým sa ciele dosahujú inovatívnymi spôsobmi.

V pracovných programoch sa uvedú základné prvky vykonávania akcií v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách, ako aj ich podrobné ciele, súvisiace financovanie a harmonogram a takisto viacročný prístup a strategické usmernenia na nasledujúce roky vykonávania.

2. Pokiaľ ide o priame opatrenia, Komisia v súlade s rozhodnutím 96/282/Euratom vypracuje viacročný pracovný program, v ktorom sa podrobnejšie stanovujú ciele a vedecké a technické priority uvedené v prílohe I, ako aj harmonogram vykonávania.

V tomto viacročnom pracovnom programe sa takisto zohľadnia relevantné výskumné činnosti vykonávané členskými štátmi, pridruženými krajinami a európskymi a medzinárodnými organizáciami. Pracovný program sa v prípade potreby aktualizuje.

3. V pracovných programoch uvedených v odsekoch 1 a 2 sa zohľadní stav vedy, techniky a inovácie na úrovni členských štátov, na úrovni Únie a na medzinárodnej úrovni, ako aj relevantný politický, trhový a spoločenský vývoj. Pracovné programy sa v prípade potreby aktualizujú.
4. Pracovné programy uvedené v odsekoch 1 a 2 obsahujú oddiel, v ktorom sú vymedzené prierezové činnosti uvedené v článku 8.

Článok 12

Komitologický postup

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Výbor¹⁵ zasadá v dvoch rozdielnych zloženiach, pričom prvé sa venuje aspektom jadrového štiepenia a druhé aspektom jadrovej syntézy programu Euratomu.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa postup preskúmania v súlade s článkom 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
4. Ak sa má stanovisko výboru získať písomným postupom, tento postup sa ukončí bez výsledku, ak tak v rámci lehoty na vydanie stanoviska rozhodne predseda výboru alebo ak o to požiada jednoduchá väčšina členov výboru.

Článok 13

Informácie predkladané výboru

Komisia pravidelne informuje výbor uvedený v článku 12 o celkovom pokroku pri vykonávaní programu Euratomu a včas mu poskytuje informácie o všetkých nepriamych opatreniach navrhnutých alebo financovaných v rámci programu Euratomu.

---

¹⁵ V prípade každého zasadnutia výboru hradí Komisia v záujme ľahšieho vykonávania programu Euratomu v súlade so stanovenými usmerneniami výdavky jedného zástupcu a jedného experta/poradcu za každý členský štát spojené s jeho účasťou na rokovaníach o bodoch programu, ktoré si podľa členského štátu vyžadujú osobitné odborné znalosti.

Článok 14

Vonkajšie poradenstvo a zapojenie spoločnosti

1. Pri vykonávaní programu Euratomu sa zohľadňuje poradenstvo a vstupy, ktoré podľa vhodnosti poskytujú:
  - a) Vedecký a technický výbor Euratomu uvedený v článku 134 zmluvy;
  - b) nezávislé skupiny poradcov zložené z kvalifikovaných expertov, ktoré zostaví Komisia;
  - c) štruktúry dialógu vytvorené v rámci medzinárodných dohôd v oblasti vedy a techniky;
  - d) činnosti s výhľadom do budúcnosti;
  - e) ciele verejné konzultácie (prípadne vrátane regionálnych a vnútroštátnych orgánov alebo zainteresovaných strán) a
  - f) transparentné a interaktívne procesy, ktorými sa zabezpečuje podpora zodpovedného výskumu a inovácie.

2. V plnej miere sa zohľadňujú aj programy v oblasti výskumu a inovácií zriadené okrem iného európskymi technologickými platformami, iniciatívami pre spoločnú tvorbu programov a európskymi partnerstvami v oblasti inovácií.

KAPITOLA II
Osobitné oblasti činnosti

Článok 15
Malé a stredné podniky

V rámci programu Euratomu sa osobitná pozornosť venuje zabezpečeniu primeranej účasti malých a stredných podnikov (MSP) a súkromného sektora vo všeobecnosti a vplyvu inovácií na ne. V rámci opatrení hodnotenia a monitorovania sa vykonáva kvantitatívne a kvalitatívne posudzovanie účasti MSP.

Článok 16
Verejno-súkromné a verejno-verejné partnerstvá

Na dosiahnutie cieľov stanovených v článku 3 sa môžu osobitné činnosti programu Euratomu vykonávať prostredníctvom:

- a) spoločných podnikov zriadených podľa kapitoly 5 zmluvy;
- b) verejno-verejných partnerstiev založených na schéme financovania „Opatrenia spolufinancované programom“;
- c) zmluvných verejno-súkromných partnerstiev, ktoré sú uvedené v článku 25 nariadenia (EÚ) č. 1291/2013.

Článok 17
Medzinárodná spolupráca s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami

1. Subjekty so sídlom v tretích krajinách a medzinárodné organizácie sú oprávnené zúčastňovať sa nepriamych opatrení programu Euratomu za podmienok vymedzených v nariadení (EÚ) č. 1290/2013. Výnimky z tejto všeobecnej zásady sú stanovené v článku 7 tohto nariadenia. V rámci programu Euratomu sa podporuje medzinárodná spolupráca s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami s cieľom:

- a) posilniť excelentnosť a príťažlivosť Únie v oblasti výskumu a inovácie, ako aj jej hospodársku a priemyselnú konkurencieschopnosť;
  - b) účinne riešiť spoločné spoločenské výzvy;
  - c) podporovať ciele vonkajšej a rozvojovej politiky Únie, ktoré dopĺňajú vonkajšie a rozvojové programy. Bude sa vyvíjať úsilie o synergie s inými politikami Únie.
2. Cielené opatrenia zamerané na podporu spolupráce s konkrétnymi tretími krajinami alebo skupinami tretích krajín sa vykonávajú na základe strategického prístupu, ako aj spoločných záujmov, priorít a vzájomného úžitku, s prihliadnutím na ich vedecké a technické kapacity, trhové príležitosti a mieru očakávaného vplyvu.

Mal by sa presadzovať recipročný prístup k programom tretích krajín. S cieľom maximalizovať vplyv sa podporuje koordinácia a synergie s iniciatívami členských štátov a pridružených krajín. Povaha spolupráce sa môže líšiť podľa jednotlivých partnerských krajín.

V prioritách spolupráce sa zohľadňuje vývoj príležitostí na spoluprácu s tretími krajinami v tejto oblasti politiky Únie a spravodlivé a nestranné zaobchádzanie s právami duševného vlastníctva.

Článok 18

Informovanie, komunikácia, využívanie a šírenie

1. Pri vykonávaní programu Euratomu sa činnosti v oblasti šírenia a komunikácie považujú za neoddeliteľnú súčasť opatrení podporovaných programom Euratomu.

2. Súčasťou komunikačných činností môžu byť:
- a) iniciatívy zamerané na rozšírenie informovanosti a uľahčenie prístupu k financovaniu v rámci programu Euratomu, najmä v prípade regiónov alebo typov účastníkov, ktorí sú relatívne málo zastúpení;
  - b) cielená pomoc pre projekty a konzorciá s cieľom poskytnúť im prístup k potrebným zručnostiam na optimalizáciu komunikácie, využívania a šírenia výsledkov;
  - c) iniciatívy na podporu dialógu a diskusie s verejnosťou o otázkach súvisiacich s vedou, technológiami a inováciami a na využitie sociálnych médií a iných inovačných technológií a metodík;
  - d) informovanie o politických prioritách Únie za predpokladu, že sa týkajú cieľov tohto nariadenia; Komisia predovšetkým poskytuje včasné a podrobné informácie členským štátom.
3. S výhradou zmluvy a príslušných právnych predpisov Únie, súčasťou činností v oblasti šírenia môžu byť:
- a) opatrenia, v ktorých sa spájajú výsledky z celého radu projektov vrátane tých, ktoré sa môžu financovať z iných zdrojov, s cieľom zabezpečiť používateľsky ústretové databázy a správy, ktoré zhŕňajú kľúčové zistenia;
  - b) šírenie výsledkov medzi tvorcami politik, vrátane orgánov pre normalizáciu, s cieľom propagovať využívanie výsledkov, ktoré sú podstatné pre tvorbu politiky, príslušnými orgánmi na medzinárodnej úrovni, na úrovni Únie a na vnútroštátnej a regionálnej úrovni.

KAPITOLA III

Kontrola

Článok 19

Kontrola a audit

1. Kontrolný systém zriadený na vykonávanie tohto nariadenia je nastavený tak, aby poskytoval primerané záruky, že sa dosiahne vhodné riadenie rizík v súvislosti s účinnosťou a efektívnosťou operácií, ako aj zákonnosť a regulárnosť základných transakcií, a to so zreteľom na viacročnú povahu programov, ako aj na povahu dotknutých platieb.
2. Kontrolným systémom sa zaručí primeraná rovnováha medzi dôverou a kontrolou, berúc pritom do úvahy administratívne a iné náklady na kontroly na všetkých úrovniach, najmä v prípade účastníkov, tak aby bolo možné dosiahnuť ciele programu Euratomu a aby tento program prilákal najlepších výskumných pracovníkov a najinovačnejšie podniky.
3. Súčasťou kontrolného systému je stratégia auditu výdavkov na nepriame opatrenia v rámci programu Euratomu, ktorá je založená na finančnom audite reprezentatívnej vzorky výdavkov celého programu. Takáto reprezentatívna vzorka sa doplní o prvky vybrané na základe posúdenia rizika súvisiaceho s výdavkami.

Audity výdavkov na nepriame opatrenia programu Euratomu sa vykonávajú uceleným spôsobom a v súlade so zásadami hospodárenia, účinnosti a efektívnosti s cieľom znížiť zaťaženie účastníkov auditmi.

Článok 20
Ochrana finančných záujmov Únie

1. Komisia prijme vhodné opatrenia na zabezpečenie toho, aby pri vykonávaní opatrení financovaných podľa tohto nariadenia boli finančné záujmy Únie chránené uplatňovaním preventívnych opatrení proti podvodom, korupcii a akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu, účinnými kontrolami a – ak sa zistia nezrovnalosti – vymáhaním neoprávnene vyplatených súm a, tam, kde je to vhodné, účinnými, primeranými a odrádzajúcimi administratívnymi a finančnými sankciami.
2. Komisia alebo jej zástupcovia a Dvor audítorov majú právomoc vykonávať audit na základe dokumentov a na mieste u všetkých príjemcov grantov, dodávateľov a subdodávateľov, ktorým boli poskytnuté finančné prostriedky Únie podľa tohto nariadenia.

Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3, Komisia môže pokračovať vo vykonávaní auditov v lehote dvoch rokov po poslednej platbe.

3. Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) môže viesť vyšetrowanie, vrátane kontrol a inšpekcií na mieste, v súlade s ustanoveniami a postupmi podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013¹⁶ a nariadenia Rady (Euratom, ES) č. 2185/96¹⁷ na účely zistenia, či v súvislosti s dohodou alebo rozhodnutím o grante alebo zmluvou financovanou v rámci programu Euratomu došlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie.

---

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrowaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).

¹⁷ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2).

4. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1, 2 a 3, dohody o spolupráci s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami, zmluvy, dohody a rozhodnutia o grantoch, ktoré sú výsledkom vykonávania tohto nariadenia, obsahujú ustanovenia, ktoré výslovne oprávňujú Komisiu, Dvor audítorov a úrad OLAF vykonávať takéto audity a vyšetrovania v súlade s ich príslušnými právomocami.

KAPITOLA IV

Monitorovanie a hodnotenie

Článok 21

Monitorovanie

1. Komisia raz ročne monitoruje vykonávanie programu Euratomu vrátane pokroku a dosiahnutých úspechov. Komisia informuje o výsledkoch svojho monitorovania výbor uvedený v článku 12.
2. Komisia podáva správy o výsledkoch monitorovania uvedeného v odseku 1, pričom tieto výsledky verejne sprístupňuje.

Článok 22

Hodnotenie

1. Hodnotenia sa vykonávajú v dostatočnom časovom predstihu, aby poskytli informácie pre proces rozhodovania.

S pomocou nezávislých odborníkov vybratých transparentným procesom vykoná Komisia do 31. decembra 2022 hodnotenie *ex post* programu Euratomu. V takomto hodnotení sa posúdi opodstatnenie, vykonávanie a dosiahnuté úspechy, ako aj dlhodobé vplyvy a udržateľnosť opatrení s cieľom využiť výstupy hodnotenia pri rozhodovaní o možnej obnove, úprave alebo pozastavení nasledujúceho opatrenia.

2. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, priame a nepriame opatrenia programu Euratomu podliehajú samostatnému hodnoteniu.
3. Hodnoteniami uvedenými v odsekoch 1 a 2 sa posudzuje pokrok pri dosahovaní cieľov stanovených v článku 3 s prihliadnutím na príslušné výkonnostné ukazovatele vymedzené v prílohe II.
4. V prípade potreby a dostupnosti poskytnú členské štáty Komisii údaje a informácie potrebné na monitorovanie a hodnotenie dotknutých opatrení.
5. Komisia oznámi závery hodnotení uvedených v odsekoch 1 a 2, spolu so svojimi poznámkami, Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru.

HLAVA III

ZÁVEREČNÉ A PRECHODNÉ USTANOVENIA

Článok 23

Zrušenie a prechodné ustanovenia

1. Nariadenie Rady (Euratom) č. 1314/2013 sa zrušuje s účinnosťou od 1. januára 2019.
2. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, činnosti alebo opatrenia, ktoré dostávajú finančnú podporu Spoločenstva na základe nariadenia Rady (Euratom) č. 1314/2013, sa ďalej riadia pravidlami uplatniteľnými na tieto činnosti alebo opatrenia do ich ukončenia, dokončenia alebo uzavretia. Výbor uvedený v článku 12 tohto nariadenia vykoná v prípade potreby akékoľvek zvyšné úlohy výboru ustanoveného nariadením Rady (Euratom) č. 1314/2013.

3. Finančné krytie podľa článku 4 môže zahŕňať aj výdavky na technickú a administratívnu pomoc, ktoré sú potrebné na zabezpečenie prechodu medzi programom Euratomu a opatreniami prijatými podľa nariadenia Rady (Euratom) č. 1314/2013.
4. Odchyľne od článku 140 ods. 6 tretieho pododseku nariadenia o rozpočtových pravidlách, ročné splátky vytvorené finančným nástrojom zriadeným podľa nariadenia (EÚ) č. 1291/2013 a vyplývajúce z nevyužitia prostriedkov sprístupnených na základe tohto nariadenia alebo nariadenia Rady (Euratom) č. 1314/2013 sa pridelia programu Euratomu.

Článok 24
Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*
